

**WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI**

Szczecin, dnia 21 maja 2014 r.

NK.3.002. 15 .2014.AB

**Pan
Rafał Trzaskowski
Minister Administracji i Cyfryzacji**

Szanowny Panie Ministrze!

W dniu 24 kwietnia 2014 r. do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęło pismo, znak: P.0718.2.JW.2014, w którym Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie przedstawił wyniki działalności kontrolnej i nadzorczej, prowadzonej na przestrzeni lat 2005 – 2013 w odniesieniu do Gminy Ostrowice, położonej w powiecie drawskim. W treści tego dokumentu sformułowano w stosunku do Wójta szereg zarzutów, wskazując m.in. na:

- zawieranie niekorzystnych finansowo umów z instytucją inną niż bank,
- nierzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych i nieujmowanie w nich wszystkich operacji gospodarczych,
- niezgodne z prawem gospodarowanie środkami publicznymi,
- zaciąganie zobowiązań finansowych bez wymaganej opinii Izby,
- zawarcie niekorzystnej umowy sprzedaży urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych związanych ze świadczeniem usług dostawy wody i odbioru ścieków wraz z nieodwołalnym i bezwarunkowym zobowiązaniem do ich odkupienia oraz za miesięcznym wynagrodzeniem. Przede wszystkim podkreślono wysokie zadłużenie Gminy, wskazując, że wynosiło ono w poszczególnych latach:

- 2008 – 135,91 %,
- 2009 – 148,51 %,
- 2010 – 119,0 %,
- 2011 – 112,0 %,
- 2012 – 210,89 %,

Z kolei, w 2013 r. stan zobowiązań na dzień 31 grudnia w odniesieniu do wykonanych dochodów wyniósł **143 %** (na dopuszczalne 60% długu do wykonanych dochodów), a łączna wysokość zobowiązań z tytułu m.in. zaciągniętych kredytów i pożyczek sięgnęła kwoty **29.187.952,31 zł.**

Powyższe spowodowało, że Gmina Ostrowice znajduje się w trudnej sytuacji majątkowej i finansowej, a stan ten trwa nieprzerwanie od co najmniej 2005 r.

W ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, fakt przyjęcia Programu Postępowania Naprawczego uchwałą Nr XLIX/373/14 Rady Gminy Ostrowice z dnia 27 lutego 2014 r. również nie przyniesie pożądanych efektów w postaci poprawy sytuacji finansowej Gminy. Ponadto, jego analiza uzasadnia stwierdzenie, iż w Gminie kontynuowana jest niezgodna z prawem praktyka gospodarowania środkami publicznymi. W dniu 14 kwietnia 2014 r. Kolegium Izby uchwałą Nr IX.46.2014 dokonało wprowadzenia zmiany wydanej do Programu opinii pierwotnie „negatywnej” na „pozytywną z zastrzeżeniami”, podyktowane to było jednak wyłącznie koniecznością wsparcia jednostki w pilnym ubieganiu się o pożyczkę z budżetu państwa. Okoliczność ta nie wpływa wszakże na ogólną ocenę kondycji finansowej Gminy Ostrowice, której stan, zdaniem Izby, w sposób realny zagraża realizacji podstawowych zadań jednostki i stawia pod znakiem zapytania możliwość dalszego jej bytu.

Podstawowa jednostka samorządu terytorialnego, jaką jest gmina, wykonuje we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność szereg zadań, w tym, przede wszystkim zaspokaja zbiorowe potrzeby społeczności lokalnej. Spośród wymienionych w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym spraw są też takie, które mają charakter obowiązkowy, np. tworzenie i prowadzenie placówek oświatowych, utrzymanie czystości i porządku, realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej, prowadzenie działalności kulturalnej. Dlatego też, tak istotne jest, aby zapobiec sytuacji, w której nie byłyby wykonywane przez gminę zadania o charakterze obligatoryjnym.

Zauważyć należy, organy samorządu terytorialnego są organami władzy publicznej i wykonując zadania publiczne powinny kierować się prawem i interesem publicznym. Interes publiczny wyraża się m.in. w skutecznym wykonywaniu zadań publicznych. Zadania samorządu terytorialnego są zadaniami Państwa, które przekazane zostały do wykonywania samorządowi, opierając ustrój na zasadzie decentralizacji.

W przypadku Gminy Ostrowice, biorąc pod uwagę jej uwarunkowania, m.in.:

- niewielką powierzchnię - ok. 150 km. kw.,
- położenie – tereny jednostki są położone na obszarach „Natura 2000”,
- 1/3 powierzchni jest zalesiona,

- wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. Gmina posiadała grunty komunalne o wartości 5.314.668,21 zł, z czego grunty o wartości 2.912.970,28 zł stanowią drogi gminne i wynikające z nich nikłe możliwości kształtowania dochodów bieżących związanych z pozyskaniem inwestorów prowadzących działalność gospodarczą, uwzględniając również jej aktualną kondycję finansową, która niesie ze sobą realne i nieuchronne zagrożenie dla skutecznego zaspokajania podstawowych potrzeb mieszkańców, należy rozważyć zasadność wszczęcia procedury zmierzającej do wydania rozporządzenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.) w przedmiocie zniesienia jednostki. W ocenie Prezesa RIO w Szczecinie, wszelkie inne rozwiązania, a więc udzielenie pożyczki z budżetu państwa, czy też rozwiązanie organów gminy i wprowadzenie zarządu komisarycznego, będą miały charakter działań doraźnych, nieprzynoszących w istocie trwałej poprawy sytuacji. Podobnie, ewentualne personalne zmiany w organach Gminy, będące następstwem nadchodzących wyborów samorządowych, nie spowodują zmiany obiektywnie niekorzystnych warunków, których efektem jest brak możliwości zwiększenia wpływów z dochodów własnych.

Powyższe okoliczności budzą uzasadniony niepokój organów nadzoru, na których ciąży obowiązek podjęcia działań zabezpieczających wykonywanie zadań publicznych, stąd niniejsze wystąpienie do Pana Ministra jest w mojej ocenie konieczne, a jego celem jest ukazanie skali problemu i zaakcentowanie potrzeby rozważenia zasadności dalszego bytu Gminy Ostrowice.

2 porażanie

WOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI

M. Talasiewicz

Marek Talasiewicz

W załączeniu kopie następujących dokumentów:

- raport o stanie gospodarki finansowej Gminy Ostrowice z maja 2010 r.,
- informacja o stanie mienia komunalnego za 2013 r.,
- uchwała Nr XCIV.386.Z.2013 Składu Orzekającego RIO w Szczecinie z dnia 27 września 2013 r. w sprawie opinii o przedłożonej przez Wójta Gminy Ostrowice informacji o przebiegu wykonania budżetu oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej za pierwsze półrocze 2013 r.,
- pismo Prezesa RIO w Szczecinie z dnia 7 lutego 2014 r., znak: WK.0913.1125.24.P.2013, kierowane do Wójta Gminy Ostrowice o wynikach kontroli problemowej gospodarki finansowej Gminy Ostrowice.